

21.08.2023

Cooperativa Sociali San Giuseppe (Martina Franca)

Pierwsza wizyta odbyła się w spółdzielni socjalnej San Giuseppe w miejscowości Martina Franca. Spółdzielnia powstaje w 1983 roku, wyłania się z ACLI (*Associazioni Cristiane dei Lavoratori Italiani*), religijnej organizacji działającej w duchu oparcia o katolicką naukę społeczną. Nazwana została od Świętego Józefa, który zostaje jej patronem. San Giuseppe ma trzy podstawowe filary działalności. Pierwszym z nich jest dzienne centrum aktywności dla osób niepełnosprawnych w stopniu ciężkim – które to mieliśmy okazję odwiedzić. Jest prowadzone od 14 lat, z zajęć i rehabilitacji regularnie korzysta w nim około 24 osób. Drugą odnogą działalności San Giuseppe jest centrum opieki dziennej dla małoletnich, zagrożonych wykluczeniem lub skierowanych nakazem sądowym. Funkcjonujące bez przerwy od 1988 roku. Korzysta z niego pomiędzy 20 a 25 osobami w wieku 7-16 lat. Poza tym spółdzielnia prowadzi „okienko” dla emigrantów – biuro wsparcia prawnego, pomocy w zakresie znalezienia pierwszej pracy, procesu legalizacji pobytu. Pomaga również migrantom prowadząc działania integracyjne, między innymi lekcje języka włoskiego, przede wszystkim dla mniejszości albańskiej i chińskiej. Przedstawiciele spółdzielni oprowadzili grupę po centrum aktywności dla osób niepełnosprawnych, opowiedzieli o formach funkcjonowania i finansowania, które otrzymują. Spółdzielnia jest zrzeszona w drugim największym konsorcjum w kraju – Confocooperative.

22.08.2023

GAS Campagneros (Bari)

Druga wizyta odbyła się w GAS Campagneros, które prowadzi ogród społeczny od 2011 roku. Grupa odwiedziła tereny spółdzielni o powierzchni niespełna hektara, położone na obrzeżach Bari. Stowarzyszenie zostało założone przez trzy kobiety, które postanowiły zagospodarować opuszczone tereny w Bari. Chciały stworzyć zieloną przestrzeń w mieście, która będzie służyć ludziom i wspierać integrację społeczną. W 2014 roku miasto zaoferowało im dzierżawę terenu za 155 tysięcy euro, których nie mieli, mimo to pół-legalnie kontynuowali swoje działania. Jednym z istotnych problemów w Bari jest dostęp do wody, dzięki jednemu z funduszy „Twórcza odnowa” udało im się wykopać studnię głębinową. GAS Campagneros promuje idee zdrowego odżywiania, pozyskiwanej bezpośrednio od rolników, czy ogrodników, a nie od sieci supermarketów. Pomagają w ten sposób funkcjonować małym podmiotom rolnym, oferując przy tym obopólne korzyści – świeże i zdrowe produkty w niższych cenach. W tym celu GAS regularnie organizuje targ rolny. Prowadzi również projekty socjalne, między innymi integracyjne z migrantami i ekologiczne – niedługo

rozpoczynają projekt polegający na wtórnym odzyskiwaniu oleju do smażenia i przetwarzaniu go na środki czystości.

23.08.2023

W społecznej bibliotece spotkaliśmy się z **Giną Depalma** – wiceprezeską Cooperativa Progetto Citta – kooperatywy powstałej w 1980 roku jako przestrzeń animacji kultury. Od tego czasu dzięki publicznym funduszom świadczą usługi społeczno-kulturalne. Zarządzają również centrami świadczeń dla rodziców, prowadzą konsultacje pedagogiczne, prawne i psychologiczne i organizują zajęcia dla dzieci. Świadczą również usługi domowe, są pośrednikami pomiędzy asystentami socjalnymi a poszczególnymi rodzinami. Ich dwa główne projekty to regionalny dom socjalny i narodowy projekt „Żebyś stał się motylem” kierowany do dzieci najmłodszych i finansowany ze środków zapobiegania wykluczeniu społecznemu dzieci. **Pasquale Ferrante** – wiceprzewodniczącym Legacoop Puglia – największego konsorcjum zrzeszającego spółdzielnie we Włoszech, opowiadał o kulisach współpracy trzeciego sektora z sektorem publicznym i o korzyściach płynących ze współpracy podmiotów w organizacji w obrębie konsorcjum. **Chiara Castro** z lokalnej administracji w Bari przedstawiła szczegóły finansowania ekonomii społecznej przez administrację lokalną, ścieżkę ubiegania się o środki i warunki ich przyznawania poszczególnym podmiotom.

W Materze spotkaliśmy się z **Sereną Vigoriti** ze spółdzielni Il Sicomoro – nazwanej od biblijnej sykomory. Spółdzielnia ma korzenie chrześcijańskie, prowadzi różnego typu działalność integracyjną i włączającą dla osób zagrożonych wykluczeniem, głównie osób z niepełnosprawnościami i migrantów – w restauracji, którą odwiedzaliśmy pracuje regularnie 10 osób z zespołem Downa. Jest to spółdzielnia typu mieszanego, łączące cechy spółdzielni typu A i typu B. Praca z migrantami ogniskuje się pomiędzy kwietniem a październikiem, kiedy migracji jest najwięcej prowadzą tzw. CAS – dom gościny wyjątkowej, w którym przebywa ok. 50 osób, a następnie migranci trafiają do rodzin, które ich goszczą.

24.08.2023

Ostatniego dnia spotkaliśmy się z przedstawicielami Merida Conzorzio Di Cooperativa Sociali oraz Mestieri Puglia. Przedstawiciele konsorcjum z 25-letnią tradycją opowiedzieli o funkcjonowaniu zrzeszenia 13 kooperatyw, historiach pomocy w powstawaniu nowych spółdzielniom i budowania długotrwałego kontaktu z wykluczonymi – nieletnimi z problemami z prawem, osobami niepełnosprawnymi, osobami z problemami w znalezieniu pracy. Kooperatywy mają swoją

autonomię w obrębie konsorcjum, ale ich działania są zbieżne a formy działalności się częściowo pokrywają, konsorcjum pozwala koordynować działania, lepiej negocjować z miastem, mają odrębną osobowość prawną, mogą więc również stawiać wspólnie do przetargów. Od włoskiej ustawy o spółdzielniach z 1991 roku rozliczne usługi społeczne muszą być świadczone przez kooperatywy, a nie firmy komercyjne. Dlatego też spółdzielnie się zrzeszają żeby przystępować do nich wspólnie – ostatnimi czasy konsorcjum Merida wygrało przetarg o wartości 15 milionów euro na organizację pracy asystentów dla dzieci – żadna pojedyncza spółdzielnia nie byłaby w stanie tego zrobić. Konsorcjum zatrudnia 10 osób, a łącznie osób zrzeszonych w kooperatywach jest 200. Ich działanie w znacznej większości ogniskuje się w trzech sektorach – pracy z osobami starszymi, pracy z niepełnosprawnymi i telemedycyna. Przedstawiciele Mestieri Puglia opowiedzieli również o swoich działaniach integracyjno resocjalizacyjnych z więźniami i byłymi więźniami w Apulii.